

Γνωμοδότηση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής για την «Ανακοίνωση της Επιτροπής προς το Συμβούλιο, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, την Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή και την Επιτροπή των Περιφερειών: "Η κοινωνία των πληροφοριών και η ανάπτυξη: ο ρόλος της Ευρωπαϊκής Ένωσης"»

(98/C 95/14)

Στις 16 Ιουλίου 1997 και σύμφωνα με το άρθρο 198 της Συνθήκης για την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, το Συμβούλιο αποφάσισε να ζητήσει τη γνωμοδότηση της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής για την ανωτέρω ανακοίνωση.

Το τμήμα εξωτερικών σχέσεων, εμπορικής και αναπτυξιακής πολιτικής, στο οποίο ανατέθηκε η προετοιμασία των σχετικών εργασιών της ΟΚΕ, υιοθέτησε τη γνωμοδότησή τους στις 17 Δεκεμβρίου 1997 με βάση την εισηγητική έκθεση του κ. Sture Lindmark.

Κατά τη 351η σύνοδο ολομέλειας που πραγματοποιήθηκε στις 28 και 29 Ιανουαρίου 1998 (συνεδρίαση της 29ης Ιανουαρίου 1998), η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή υιοθέτησε με 70 ψήφους υπέρ, 15 κατά και 20 αποχές την ακόλουθη γνωμοδότηση.

1. Εισαγωγή

1.1. Η Επιτροπή υπέβαλε ανακοίνωση σχετικά με ένα πρόγραμμα για το ρόλο της ΕΕ στην κοινωνία των πληροφοριών. Η ανακοίνωση συνοδεύεται από πρόταση για την υιοθέτηση προγράμματος κοινοτικής δράσης στον τομέα των σχέσεων με τις αναπτυσσόμενες χώρες. Η Επιτροπή υπογραμμίζει οι πρόσφατες τάσεις προς την κοινωνία των πληροφοριών αφορούν τις περισσότερες ανθρώπινες δραστηριότητες, και συγκεκριμένα τη μάθηση, την επικοινωνία, την εργασία και την ψυχαγωγία. Τούτο ισχύει επίσης και για τις αναπτυσσόμενες χώρες. Η ανακοίνωση παρουσιάζει ορισμένες κατευθυντήριες γραμμές και μηχανισμούς για την προώθηση της συμμετοχής των ΑΧ στην κοινωνία των πληροφοριών, όχι μόνον ως καταναλωτές αλλά και ως ενεργά συμμετέχοντες.

1.2. Η Επιτροπή αναφέρεται στην Διάσκεψη της ομάδας των 7 πλέον αναπτυγμένων χωρών για την κοινωνία των πληροφοριών που πραγματοποιήθηκε στις Βρυξέλλες το 1995 όπου υπογραμμίστηκε το ενδιαφέρον να αποφευχθεί η περαιτέρω διεύρυνση του χάσματος που χωρίζει τις εκβιομηχανισμένες χώρες από τις αναπτυσσόμενες και απευθύνθηκε πρόσκληση για «μία κοινή θεώρηση για την αύξηση του ανθρώπινου πλούτου»: «Η δράση μας πρέπει να συμβάλει στην ένταξη όλων των χωρών σε μία παγκόσμια προσπάθεια». Η διάσκεψη για την κοινωνία των πληροφοριών και την ανάπτυξη που διοργανώθηκε στο Midrand, επικεντρώθηκε στον προσδιορισμό των ειδικών αναγκών των αναπτυσσόμενων χωρών καθώς και στην ειδική επίδειξη του δυναμικού των νέων τεχνολογιών.

1.3. Η ΕΕ κατέβαλε την προσπάθεια επαναδιατύπωσης και εκσυγχρονισμού των σχέσεων της με κάθε μία από τις κύριες αναπτυσσόμενες περιφέρειες, παρέχοντας την ευκαιρία συνεκτίμησης της διάστασης της κοινωνίας των πληροφοριών στις σχέσεις της με τις εν λόγω περιφέρειες. Η Κοινότητα καταβάλλει προσπάθειες συντονισμού των δραστηριοτήτων της με εκείνες των κρατών μελών και των ενδιαφερομένων διεθνών οργανισμών. Η Επιτροπή υπογραμμίζει ότι ως προς τους εξωτερικούς εταίρους, το μήνυμα θα πρέπει να είναι ρεαλιστικό και να προσελκύει την προσοχή τους σε αυτά που διακυβεύονται κατά την τρέχουσα αναδιάρθρωση καθώς και στο επίπεδο των προσπαθειών που πρέπει να αναλάβουν.

1.4. Η ΟΚΕ επισημαίνει ότι η ανάπτυξη είναι μία περίπλοκη διαδικασία, όπου οι Τεχνολογίες Πληροφοριών και Επικοινωνιών (ΤΠΕ) διαδραματίζουν σημαντικό ρόλο, χωρίς ωστόσο

να αποτελούν το μοναδικό σημαντικό παράγοντα. Παρατηρείται ταχεία δημογραφική αύξηση στις μεγάλες αστικές περιοχές των αναπτυσσόμενων χωρών, οι οποίες όμως είναι συχνά και κατά κύριο λόγο γεωργικές κοινωνίες, όπου η αγροτική ανάπτυξη έχει ζωτική σημασία τόσο για τον εφοδιασμό σε τρόφιμα όσο και για την αποφυγή της υπερβολικής επιβάρυνσης των συχνά ανεπαρκών υποδομών των μεγάλων πόλεων. Πρόκειται για έναν τομέα προτεραιότητας, στα πλαίσια του οποίου εντάσσονται οι τηλεπικοινωνιακές υποδομές. Οι σύγχρονες ΤΠΕ παρέχουν σημαντικές δυνατότητες βελτίωσης των υποδομών αυτών και οι ΤΠΕ πρέπει να αξιοποιηθούν με τρόπο ώστε να συμβάλουν στη γενική ανάπτυξη και στη μείωση παρά στην αύξηση των υφιστάμενων διαφορών.

1.5. Η Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή επισημαίνει ότι η ίδια η εμφάνιση της προσπάθειας είναι σημαντική. Μόνο η ανάπτυξη και ο εκσυγχρονισμός της βασικής τηλεπικοινωνιακής υποδομής απαιτούν επενδύσεις σε μία κλίμακα που είναι δύσκολο να χρηματοδοτηθεί μόνο από τους κρατικούς προϋπολογισμούς. Η ενεργός δέσμευση και η χρηματοδότηση από τον επιχειρηματικό κόσμο αποτελούν συχνά απόλυτη ανάγκη. Επίσης, απαραίτητη προϋπόθεση είναι να διασφαλιστεί ότι οι αποδοτικότερες από πλευράς κόστους λύσεις θα τεθούν σε εφαρμογή κατά τον πλέον αποδοτικό τρόπο, ώστε να επιτρέψουν στον τομέα των τηλεπικοινωνιών να επιτύχει ένα συνεχώς αυξανόμενο βαθμό αυτοχρηματοδότησης που να προέρχεται από θετικές αντιδράσεις της αγοράς και τη ρευστών διαθέσιμων. Επιπλέον, για να καταστούν δυνατές οι απαραίτητες επενδύσεις, είναι άκρως σημαντικό να καταργήσουν οι αναπτυσσόμενες χώρες όλους τους εναπομείναντες φραγμούς ή περιορισμούς στην αλλοδαπή ιδιοκτησία. Αυτό επιτείνεται από το γεγονός ότι οι κυριότερες βιομηχανικές χώρες μείωσαν δυστυχώς την ενίσχυσή τους από 56 σε 41 δισεκατ. δολάρια κατά την περίοδο 1990/96, ενώ οι ιδιωτικές επενδύσεις στις αναπτυσσόμενες χώρες αυξήθηκαν σημαντικά κατά την ίδια περίοδο, η δε κατανομή μεταξύ των αναπτυσσόμενων χωρών ήταν φυσικά πολύ άνιση.

1.6. Η ΟΚΕ θεωρεί ότι η έκθεση δικαίως υπογραμμίζει τη σημασία της ταχείας και πλήρους εφαρμογής της συμφωνίας του ΠΟΕ. Η ελευθέρωση και το άνοιγμα των εθνικών και διεθνών αγορών, για τις υπηρεσίες τηλεπικοινωνιών, αποτε-

λούν βασικές προϋποθέσεις, για την αποδοτική αξιοποίηση της τεχνολογικής προόδου και τη βελτίωση της ποιότητας ζωής και της οικονομικής ανάπτυξης, μέσω της εξασφάλισης της ελευθερίας επιλογών σε όλα τα επίπεδα.

Ωστόσο, η ελευθερία επιλογών προϋποθέτει οικονομικές δυνατότητες, τις οποίες δεν διαθέτουν οι περισσότεροι κάτοικοι των αναπτυσσόμενων χωρών. Αυτό σημαίνει ότι, ακόμη και μετά το άνοιγμα των αγορών, οι εν λόγω δυνατότητες θα παρουσιάζουν ενδιαφέρον από οικονομική άποψη. Συνεπώς, χρειάζονται πολιτικές προσπάθειες. Οι εν λόγω προσπάθειες είναι εξίσου αναγκαίες όπως και στην Ευρώπη, για να εξασφαλισθεί ίση πρόσβαση στις διάφορες περιφέρειες των αναπτυσσόμενων χωρών.

Η ΟΚΕ υπογραμμίζει ότι το κυριότερο καθήκον της Επιτροπής είναι, αφενός, να συμβάλει ώστε οι αναπτυσσόμενες χώρες να συνειδητοποιήσουν τα οφέλη και την ανάγκη συμμετοχής στην κοινωνία των πληροφοριών και, αφετέρου, να πείσει την ευρωπαϊκή βιομηχανία να λάβει μέρος στις εξελίξεις αυτές.

Η ΟΚΕ συμφωνεί με την Επιτροπή ότι οι κοινοτικές δράσεις πρέπει να προβλέπονται και στα άλλα προγράμματα που έχουν ήδη εξεταστεί από την ίδια. Η ΟΚΕ σημειώνει επίσης ότι δεν θα διατεθούν πρόσθετοι πόροι και, εάν κριθεί απαραίτητο, οι υφιστάμενοι πόροι θα ανακαταμεμηθούν.

1.7. Ωστόσο, η τεχνολογία αυτή καθεαυτή δεν αποτελεί μία κοινωνία των πληροφοριών. Απαραίτητες είναι, αφενός, η εκπαίδευση προκειμένου να γίνει πλήρης και παραγωγική χρήση των νέων ευκαιριών και, αφετέρου, η ελευθερία παροχής πληροφοριών και υλικού προγραμμάτων. Πολλοί υφιστάμενοι περιορισμοί πρέπει να αναθεωρηθούν προκειμένου να αποκομιστούν πλήρη οφέλη.

1.8. Σε πολλές χώρες και στα ίδια τα κράτη μέλη της ΕΕ συνεχίζουν να υφίστανται τελωνειακές νομοθεσίες. Είναι λοιπόν αποφασιστικής σημασίας να εφαρμοστούν πλήρως και χωρίς καθυστέρηση όλες οι διατάξεις για την ελευθέρωση της αγοράς στην ΕΕ από την 1η Ιανουαρίου 1998. Σε αντίθετη περίπτωση, οποιαδήποτε διεθνής υποχρέωση όπως η θέση σε εφαρμογή της συμφωνίας ΠΟΕ δεν θα χαιρεί της απαιτούμενης αξιοπιστίας.

1.9. Ευτυχώς, οι νέες τεχνολογίες παρέχουν στις αναπτυσσόμενες χώρες σημαντικές ευκαιρίες να μεταστηθούν στα πλέον προηγμένα επίπεδα τεχνολογίας. Για παράδειγμα, όχι μόνο οι δορυφόροι αλλά και τα επίγεια ραδιοφωνικά συστήματα μπορούν να αναπτυχθούν ταχέως και να καλύψουν ευρείες περιοχές. Το κόστος για τη δημιουργία εθνικών υποδομών μπορεί, κατά συνέπεια να διατηρηθεί σε πολύ χαμηλό επίπεδο σε σύγκριση με τα συνήθη καλωδιακά δίκτυα. Τα διεθνή δρομολόγια οπτικών ινών εξασφαλίζουν αύξηση των δυνατοτήτων με ταχέως μειούμενο κόστος. Δεδομένου του εξαιρετικού ρυθμού τεχνολογικής προόδου, δεν είναι πλέον δυνατόν να βασίζεται

κανείς σε παραδοσιακά μακροπρόθεσμα σχέδια όπου η ανάπτυξη της ικανότητας των δικτύων προσδιορίζεται μεγάλο χρονικό διάστημα εκ των προτέρων. Αντίθετα, χρειάζεται μία ανάπτυξη που να καθορίζεται από την αγορά και τον πελάτη, όπου οι περισσότεροι φορείς και επιχειρηματίες θα διακινδυνεύουν τις επενδύσεις τους προκειμένου να αποκτήσουν νέους πελάτες μέσω της εισαγωγής νέων εφαρμογών που θα βασίζονται στις νέες τεχνολογίες.

1.10. Η Σουηδία και ορισμένες άλλες σκανδιναβικές χώρες αποτελούν χαρακτηριστικά παραδείγματα. Ο ανταγωνισμός μεταξύ τριών και, σύντομα, τεσσάρων επιχειρήσεων εθνικής εμβέλειας στον τομέα της κινητής τηλεφωνίας οδήγησε σε διείσδυση που υπερβαίνει το 30% του πληθυσμού, γεγονός που σημαίνει ότι καλύπτει κάθε νοικοκυριό. Ξεκινώντας ως αποκλειστική υπηρεσία για τον επιχειρηματικό τομέα, μετατράπηκε σύντομα σε υπηρεσία που καλύπτει τους περισσότερους πολίτες.

1.11. Μεταξύ των κριτηρίων που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό της ελευθέρωσης περιλαμβάνονται και τα εξής:

- η πλήρης ελευθέρωση των τηλεφωνικών υπηρεσιών και των υπηρεσιών δεδομένων·
- η πλήρης ελευθέρωση των υπηρεσιών κινητής τηλεφωνίας (δύο ή περισσότερες επιχειρήσεις)·
- η χρήση εναλλακτικών υποδομών για την παροχή υπηρεσιών (σιδηρόδρομοι, επιχειρήσεις ενέργειας)·
- οι ανεξάρτητες ρυθμιστικές διατάξεις (σαφής διαχωρισμός από επιχειρήσεις που κατέχουν δεσπόζουσα θέση)·
- το καθεστώς χορήγησης αδειών εκμετάλλευσης (σαφήνεια των κανόνων και των όρων χορήγησης άδειας εκμετάλλευσης)·
- οι κανόνες για τη διασύνδεση (σαφήνεια των κανόνων και των όρων χορήγησης αδειών εκμετάλλευσης)·
- η πρόταση στην αγορά, συμπεριλαμβανόμενης και της εξάλειψης των περιορισμών στην αλλοδαπή ιδιοκτησία·
- η φορητότητα των αριθμών·
- κριτήρια δημόσιας υπηρεσίας που αποβλέπουν στην αποτελεσματική άσκηση του δικαιώματος της επικοινωνίας, αφού ληφθούν υπόψη οικονομικά, κοινωνικά, ανθρώπινα και γεωγραφικά δεδομένα που προσιδιάζουν σε κάθε χώρα.

2. Παρότρυνση για τη συμμετοχή των αναπτυσσόμενων χωρών στην παγκόσμια κοινωνία των πληροφοριών

2.1. Η ΟΚΕ, όπως και η Επιτροπή, υπογραμμίζει ότι η κοινωνία των πληροφοριών (ΚτΠ) τροποποιεί εις βάθος την οργάνωση της εργασίας, της εκπαίδευσης και, γενικότερα, της κοινωνίας. Η ΚτΠ παρέχει ένα οπλοστάσιο από νέα εργαλεία πρωτοφανούς ισχύος που επιτρέπουν στις ΑΧ την πραγματο-

ποίηση τεχνολογικών αλμάτων, αποφεύγοντας ορισμένα στάδια ανάπτυξης από όπου διήλθαν οι εκβιομηχανισμένες χώρες.

2.2. Η ΟΚΕ συμφωνεί με την άποψη ότι οι χώρες που κλείνουν τις πόρτες στις μεταβολές αυτές, με αποτέλεσμα να απομονώνονται τόσο από τα δίκτυα των εμπορικών συναλλαγών και τη ροή των επενδύσεων, καθώς και από τα δίκτυα της επιστημονικής και πολιτιστικής δημιουργίας και τη διάδοσή τους, θα εκτεθούν στον κίνδυνο περιθωριοποίησης.

2.3. Οι νέες τεχνολογίες πληροφοριών έχουν προκαλέσει ριζικές μεταβολές στον επιχειρηματικό κόσμο, τόσο σε διεθνές όσο και σε εθνικό επίπεδο. Πρόκειται για μία «καινούργια αρχή». Η παραγωγή και η διαχειριστική οργάνωση της σχέσης μεταξύ των ομάδων συμφερόντων διαμορφώνονται εκ νέου. Εντυπωσιακές αλλαγές σημειώνονται επίσης και από την πλευρά των καταναλωτών. Οι υπολογιστές εισδύουν στα νοικοκυριά. Ορισμένοι παρατηρητές υποστηρίζουν ότι η ψηφιοποίηση θα οδηγήσει σε μεταβολές ακόμη πιο έντονες και εμφανείς από εκείνες που σημειώνονται στον επιχειρηματικό κόσμο. Προβλέπεται ότι η διαλογική τεχνολογία θα μεταβάλει τον τρόπο με τον οποίο επικοινωνούμε, πραγματοποιούμε ουρές, διαχειριζόμαστε τις οικονομικές μας υποθέσεις και παρέχουμε πληροφορίες. Η σημασία της συμμετοχής στην κοινωνία των πληροφοριών τεκμηριώνεται ικανοποιητικά σε πολλές εκθέσεις της Επιτροπής, π.χ. στην έκθεση για το ηλεκτρονικό εμπόριο και σε προηγούμενες παρατηρήσεις της ΟΚΕ (βλ. παραρτήματα).

3. Η συμβολή της τεχνολογίας πληροφοριών στην ανάπτυξη

3.1. Στο τεχνολογικό επίπεδο, η εξέλιξη προς την κατεύθυνση της κοινωνίας των πληροφοριών κινητοποιεί ένα οπλοστάσιο νέων εργαλείων που διαδίδονται ευρύτερα στις ΑΧ. Οι τεχνολογίες αυτές έχουν χαμηλότερο βαθμό εντάσεως κεφαλαίου και είναι περισσότερο προσαρμοσμένες για απομακρυσμένες ζώνες και αραιοκατοικημένες περιοχές. Η ΕΕ οφείλει να υποστηρίξει τις δραστηριότητες που καθιστούν διαθέσιμες τις νέες τεχνολογίες στις αναπτυσσόμενες χώρες.

3.2. Το Internet και το δίκτυο www αποτελούν πεδίο ενσωμάτωσης, άλλων τεχνολογιών, είτε πρόκειται για εφαρμογή των γραμμών ISDN ή για εξυπηρετές οδευσης. Οι τηλεμεινόμενες αποτελούν «κοιτίδες υποδοχής» για δραστηριότητες τηλεργασίας, ιδίως για υπηρεσίες υψηλού βαθμού έντασης απασχόλησης, όπως η στατιστική, τα λογιστικά, η παραγωγή λογισμικού ή τα συστήματα κράτησης θέσεων για αεροπορικές εταιρείες.

3.3. Η βιομηχανική συνεργασία αποτελεί σημαντικό στοιχείο των προσαθειών για την αξιοποίηση από τις αναπτυσσόμενες χώρες των οφελών που προκύπτουν από τις τεχνολογίες πληροφοριών και επικοινωνιών, στα πλαίσια των ενεργειών για την προώθηση της οικονομικής ανάπτυξης.

Η συνεργασία σε ένα τόσο προηγμένο τομέα, όπως οι τεχνολογίες των πληροφοριών και οι τηλεπικοινωνίες, δεν πρέπει να βασίζεται μόνο στην παραδοσιακή έννοια της ανάθεσης σε τρίτους όσον αφορά την τοπική παραγωγή ή την εργολαβία με στόχο την αποκόμιση οφελών από το χαμηλό εργατικό κόστος και τις φθηνότερες τοπικές υπηρεσίες.

Αντίθετα, στο μέλλον μία πραγματική συμβολή των ευρωπαϊκών επιχειρήσεων στις αναπτυσσόμενες χώρες πρέπει να αποσκοπεί στην ανάπτυξη και στην αξιοποίηση του τοπικού λογισμικού και εθνικών γνώσεων.

Η εντυπωσιακή εξέλιξη της μικρο-ηλεκτρονικής συνεπάγεται μία συνεχή μείωση της χειρονακτικής εργασίας. Η αξιοποίηση προηγμένων και αποδοτικών αυτόματων βιομηχανικών μηχανημάτων στην παραγωγή έχει προκαλέσει μείωση του μεταποιητικού κόστους με τρόπο ώστε να είναι δύσκολο για τις αναπτυσσόμενες χώρες να ανταγωνιστούν με παραδοσιακό φτηνό εργατικό δυναμικό. Πρέπει να προστεθεί ότι οι αυξημένες προσπάθειες σε άλλες αγορές εξαρτώνται σε μεγάλο βαθμό και από τις ενέργειες των επιχειρήσεων να αποκομίσουν ανταγωνιστικά οφέλη στις εν λόγω αγορές. Είναι αυτονόητο ότι συμφέρει ολόκληρη την ΕΕ να τελεσφορήσουν οι προσπάθειες αυτές των επιχειρήσεων της ΕΕ.

4. Τομείς προτεραιότητας

4.1. Η Επιτροπή υπογραμμίζει ορθώς τη σημασία των ΤΠΕ για τις ΜΜΕ. Όσον αφορά τις εφαρμογές της κοινωνίας των πληροφοριών, διαγράφονται νέες ευκαιρίες για τις ΑΧ, που προσφέρουν οφέλη συγκρίσιμα με αυτά των εκβιομηχανισμένων χωρών, όπως λόγω χάρις: για τις ΜΜΕ, αποδοτικότερη διαχείριση, πρόσβαση σε οικονομικές πληροφορίες, στην επιμόρφωση, στα διαλογικά δίκτυα πελάτη/εξυπηρετή και στις διεθνείς αγορές ή ακόμη σε αυξημένη αποτελεσματικότητα για τις κυβερνήσεις και τις δημόσιες διοικήσεις.

4.2. Η ΟΚΕ υπογραμμίζει ότι οι νέες τεχνολογίες εκπαίδευση και κατάρτιση, ιδίως εκπαίδευσης εξ αποστάσεως, διανοίγουν τεράστιες δυνατότητες για τις αναπτυσσόμενες χώρες και συμπληρώνουν την παραδοσιακή κατάρτιση. Η τηλεεκπαίδευση, η οποία χρησιμοποιείται ολοένα και περισσότερο στον επιχειρηματικό κόσμο και δίνει τη δυνατότητα στους εργαζόμενους να χρησιμοποιήσουν τις νέες δεξιότητες τους στην καθημερινή εργασία τους, απαλλάσσει από την ανάγκη απομάκρυνσης από τα καθημερινά καθήκοντα για μεγάλο χρονικό διάστημα. Η συνηθισμένη εμπειρία δείχνει ότι τούτο είναι ιδιαίτερα σημαντικό για τις ΜΜΕ διότι οι επιχειρήσεις αυτές αντιμετωπίζουν ιδιαίτερες δυσκολίες στη διαχείριση των απουσιών, ανεξάρτητα από το εάν είναι εγκατεστημένες σε απομακρυσμένη περιοχή ή όχι. Με την τηλεεκπαίδευση επιτυγχάνεται συνδυασμός της μάθησης και της πρακτικής εφαρμογής.

4.3. Τούτο συμβαδίζει και με την έκθεση της Επιτροπής σχετικά με τη δια βίου μάθηση και συμβαδίζει με την άποψη της ΟΚΕ ότι το ανθρώπινο δυναμικό διαδραματίζει κυρίαρχο ρόλο. Ακόμη, σχετικά απλές και μη δαπανηρές λύσεις όπως το Internet σε συνδυασμό με το βίντεο και τους προσωπικούς υπολογιστές, θα μπορούσαν να αποδειχθούν απόλυτα αποτελεσματικές για ορισμένες μορφές πρόδραβης στο δίκτυο. Η ταχεία μείωση του κόστους, ακόμη και για διεθνείς μεταδόσεις, θα γενικεύσουν τα πλεονεκτήματα, συμπεριλαμβανομένης της

πρόσβασης σε διεθνές εμπειρογνώμονες. Η ΕΕ μπορεί να ενισχύσει την τάση αυτή με διάφορους τρόπους, μεταξύ άλλων με τη διάθεση εμπειρογνομώνων και την υποστήριξη προγραμμάτων επίδειξης και με την παροχή θετικής βοήθειας για συνεργασία ή εκμετάλλευση.

4.4. Η ΟΚΕ προτείνει στις ευρωπαϊκές κυβερνήσεις να καταρτίσουν πιο φιλόδοξα και μακροπρόθεσμα προγράμματα προκειμένου να φέρουν την επανάσταση της κοινωνίας των πληροφοριών στα σχολεία τόσο στην ΕΕ όσο και στις ΑΧ. Οι κυβερνήσεις και η βιομηχανία οφείλουν να συνεργαστούν στην παροχή εκπαιδευτικού υλικού και εξοπλισμού. Οι κυβερνήσεις οφείλουν να δημιουργήσουν τις σωστές συνθήκες για τη διευκόλυνση της στενής συνεργασίας της βιομηχανίας με τα εκπαιδευτικά ιδρύματα για την ανάδειξη εμπειρογνομώνων στον τομέα της κοινωνίας των πληροφοριών.

4.5. Η ΟΚΕ υποστηρίζει την πρόταση της Ευρωπαϊκής Υπουργικής Διάσκεψης που πραγματοποιήθηκε στη Βόννη (6-8 Ιουλίου 1997) ότι οι ευρωπαίοι παράγοντες μαζί με τις κυβερνήσεις και τους διεθνείς οργανισμούς οφείλουν ένα «Υπερίδρυμα πλανητικής πληροφόρησης» για παγκόσμια αειφορία προκειμένου να αποτελέσει τη νέα βάση για την εκπαίδευση τον 21ο αιώνα. Η έκθεση της Επιτροπής οφείλει να αντικατοπτρίζει την πρωτοβουλία αυτή.

4.6. Ένας σημαντικός τομέας που δεν αναφέρεται στην έκθεση της Επιτροπής είναι οι δυνατότητες που παρέχουν οι ΤΠΕ στις γυναίκες προκειμένου να συμμετάσχουν σε πολιτιστικές ή κοινωνικές δραστηριότητες στον επαγγελματικό βίο και την εκπαίδευση. Η ΟΚΕ επιθυμεί να ληφθεί υπόψη αυτή η πτυχή και να υπογραμμισθεί. Είναι σημαντικό να δοθεί ιδιαίτερη προσοχή στην ισότητα των φύλων διότι τούτο αποτελεί κύριο χαρακτηριστικό μιας κοινωνίας των πληροφοριών που λειτουργεί ορθά. Οι ΤΠΕ αποτελούν σημαντικό στοιχείο για την καταπολέμηση της περιθωριοποίησης των γυναικών, ιδίως στην ύπαιθρο.

4.7. Σύμφωνα με την έκθεση της Επιτροπής, οι ΤΠΕ στον τομέα της τηλεϊατρικής διαδραματίζουν σχεδόν επαναστατικό ρόλο στην αντιμετώπιση κάθε είδους προκλήσεων στους τομείς της υγείας και της ιατρικής. Οι ΤΠΕ παρέχουν ευρείες δυνατότητες προκειμένου οι βιομηχανικές χώρες να συνδράμουν τις αναπτυσσόμενες μέσω της τηλεϊατρικής. Οι ΤΠΕ παρέχουν πρόσβαση στην ιατρική εμπειρογνωμοσύνη μέσω της ιατρικής επίσκεψης «εξ αποστάσεως» και της παροχής ιατρικών συμβουλών σε περιπτώσεις γχειρήσεων, κ.λπ.

4.8. Η ΟΚΕ θεωρεί σημαντικό να κατανοηθεί ότι η τηλεϊατρική δεν μπορεί πλέον να θεωρείται ότι μπορεί να αντικαταστήσει την «αληθινή» ιατρική ή ότι μπορεί να είναι χρήσιμη μόνο για τις απομακρυσμένες περιοχές. Αντίθετα, σύμφωνα με τη σουηδική εμπειρία ότι ορισμένα από τα πλέον επιτυχημένα παραδείγματα τηλεϊατρικής συναντώνται στις μεγάλες πόλεις. Μεταξύ των περιπτώσεων αυτών, περιλαμβάνεται η διαβίβαση ηλεκτροκαρδιογραφήματων και άλλων ζωτικών πληροφοριών μέσω ασυρμάτου από τα ασθενοφόρα προς τα νοσοκομεία και, συνεπώς, μειώνεται σημαντικά τόσο ο απαιτούμενος χρόνος για τη θεραπεία όσο και οι μακροπρόθεσμες συνέπειες μιας καρδιακής προσβολής. Μία λιγότερο δραματική περίπτωση αλλά το ίδιο σημαντική είναι ότι τα διάφορα συστήματα ασφα-

λείας και συναγερωμού επιτρέπουν στους ασθενείς να παραμείνουν στις οικείες τους και να μπορούν να έχουν πρόσβαση σε επείγουσα θεραπεία, εάν υπάρξει ανάγκη. Η Επιτροπή στα προγράμματά της οφείλει να εξετάσει τις ανθρωπιστικές πλευρές της χρησιμοποίησης των τεχνολογιών της πληροφορίας και των επικοινωνιών όχι μόνο στις υπάρχουσες νοσοκομειακές διαρθρώσεις, αλλά κυρίως σε σχέση με την ενίσχυση των βασικών υπηρεσιών ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης και την υγειονομική πρόληψη.

4.9. Όπως αναφέρεται και στην έκθεση της Επιτροπής, στο πεδίο βιομηχανίας και στο διεθνές εμπόριο, οι ΤΠΕ συνιστούν αποφασιστικό παράγοντα της ανταγωνιστικότητας, είτε βελτιώνοντας στην ποιότητα της παραγωγής, είτε ολοκληρώνοντας την παραγωγή στο πλαίσιο σύνθετης διαδικασίας και, σε γενικές γραμμές, συμμετέχοντας στις εμπορικές συναλλαγές, ιδίως εκείνες του δημόσιου τομέα, δεδομένου ότι στο εγγύς μέλλον όλες οι δημόσιες προμήθειες θα πραγματοποιούνται μέσω του ηλεκτρονικού εμπορίου.

4.10. Η ΟΚΕ, όπως και η Επιτροπή θεωρεί ότι οι ΤΠΕ διαδραματίζουν εξαιρετικά σημαντικό ρόλο στον τομέα της έρευνας. Στους περισσότερους τομείς, οι ΤΠΕ δίνουν τη δυνατότητα στους ερευνητές των ΑΧ να συμβουλευονται την απαραίτητη πληροφόρηση και να έχουν πρόσβαση σε έγγραφα που διατίθενται μόνον σε ηλεκτρονική μορφή.

4.11. Κατά τη γνώμη της ΟΚΕ η Επιτροπή ορθώς αναφέρει ότι η εμφάνιση σε πολλές ΑΧ ενός ανεξάρτητου τύπου και η εκρηκτική ανάπτυξη του Internet συμβάλλει στην ενίσχυση της κοινωνίας των πολιτών και σταθεροποίηση της διαδικασίας εκδημοκρατισμού.

4.12. Η ΟΚΕ προτείνει στην Επιτροπή να υποστηρίξει τις αναπτυσσόμενες χώρες για την προώθηση της προστασίας των καταναλωτών στον τομέα των ΤΠΕ. Χρειάζονται κανόνες για τις πράξεις, π.χ. στο Internet, που αφορούν σημαντικά θέματα για τους καταναλωτές όπως η ισχύς των συμβάσεων, η ευθύνη, η προστασία της ανθρώπινης αξιοπρέπειας.

4.13. Η ΟΚΕ θεωρεί ότι τεχνολογία πληροφοριών και επικοινωνιών (ΤΠΕ) είναι βασικό μέσο για την ενίσχυση της δημοκρατίας στα περισσότερα μέρη του κόσμου, υπό την προϋπόθεση ότι θα καταπολεμηθεί η λογοκρισία. Είναι βασικό μέσο ανάπτυξης και δημιουργίας μιας μεθόδου κατανόησης της πολυπολιτισμικής κοινωνίας.

5. Προώθηση των διαρθρωτικών μεταβολών στον τομέα των ΤΠΕ

5.1. Η Επιτροπή υπογραμμίζει ότι οι ΤΠΕ αποτελούν το μόνο σημαντικό μέσο ώθησης στη διαρθρωτική ανάπτυξη. Τα μέσα αυτά μπορούν να χρησιμοποιηθούν ώστε να αποδίδουν πλήρως μόνον εάν οι κοινωνίες όπου εφαρμόζονται μπορούν να τα χειριστούν σωστά. Η ΟΚΕ επισημαίνει ότι είναι πάντοτε απαραίτητη η κατανόηση των οικονομικών, κοινωνικών και πολιτισμικών διαφορών, όχι μόνο μεταξύ των βιομηχανικών και των αναπτυσσόμενων χωρών αλλά και μεταξύ των ίδιων των ΑΧ.

5.2. Η ΟΚΕ θεωρεί ότι δεν υπάρχει λόγος να αποκρύπτεται ότι η ίδια η μεταμόρφωση σε μία κοινωνία των πληροφοριών, όπως αναφέρεται στην έκθεση της Επιτροπής, απαιτεί ορισμένες δύσκολες πολιτικές αποφάσεις από κάθε χώρα. Προκειμένου να αποκομισθούν πλήρη οφέλη από τους μηχανισμούς της αγοράς και τις ενισχύσεις, είναι απαραίτητο να αντιμετωπίσουν οι αναπτυσσόμενες χώρες με διαφορετικό τρόπο τις ενισχύσεις και το εμπόριο. Για παράδειγμα, οι τιμές των διεθνών τηλεπικοινωνιακών ροών, οφείλουν να εκλαμβάνονται ως καθαρά εμπορικό ζήτημα και όχι ως μέσο μεταφοράς χρηματοδοτικής βοήθειας.

5.3. Ένα σχετικό παράδειγμα είναι ότι οι τιμές των διεθνών τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών έχουν οριστεί, στις περισσότερες χώρες, σε επίπεδο πολύ ανώτερο από εκείνο του κόστους ενώ για άλλα μέρη του δικτύου ιδιαίτερα για τις τοπικές ζώνες, οι τιμές των υπηρεσιών είναι χαμηλότερες του κόστους και μάλιστα επιδοτούνται κατά ένα μέρος. Αυτό ήταν δυνατό υπό συνθήκες μονοπωλίου, αλλά θα αποδειχθεί ολέθριο με τις νέες τεχνολογίες που αναπτύσσονται τώρα. Το γεγονός ότι καθορίζονται τιμές που δεν είναι ανάλογες προς το κόστος της παροχής των υπηρεσιών αποτελεί ένα υπερβολικά γενναίο τρόπο πρόσκλησης των ανταγωνιστών να αποκομίσουν όσο το δυνατό μεγαλύτερα οφέλη από τις γραμμές, πράγμα που αφήνει διαθέσιμα όλο και λιγότερα έσοδα για τη χρηματοδότηση άλλων μερών της αγοράς. Εντός σύντομου χρονικού διαστήματος, το Internet θα είναι σε θέση να μεταβιβάσει όχι μόνο δεδομένα, αλλά και φωνή, οπότε πρέπει να αναμένεται η προσφορά σημαντικά χαμηλότερων τιμών για τις επικοινωνίες μακράς απόστασης και τις διεθνείς επικοινωνίες. Το γεγονός ότι οι αποστάσεις δεν διαδραματίζουν πλέον κανένα ρόλο είναι ένα ευχάριστο νέο, όχι μόνο για τις επιχειρήσεις, αλλά και για την κοινωνία γενικότερα.

5.4. Ωστόσο, η μετάβαση αυτή αποδείχθηκε δύσκολη και σε πολλά κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, μέχρι ότου όλοι οι χρήστες αντιλήφθηκαν ότι τα συνολικά τηλεφωνικά τους έξοδα παρουσίασαν πτώση. Είναι συνεπώς σημαντικό να προβάλει η Επιτροπή με ενεργό τρόπο τις οικονομίες που πραγματοποιήθηκαν σε ορισμένες χώρες όπως το Ηνωμένο Βασίλειο και η Σουηδία χάρις στο καθεστώς της ελεύθερης αγοράς που ισχύει σε αυτές.

6. Οι προκλήσεις που αντιμετωπίζουν οι αναπτυσσόμενες χώρες

6.1. Σύμφωνα με την έκθεση της Επιτροπής, το επίπεδο της τηλεπικοινωνιακής υποδομής στις ΑΧ παρουσιάζει μεγάλες διαφορές, γενικά όμως απέχει πολύ από εκείνο των αναπτυγμένων χωρών. Με βάση την τηλεπυκνότητα (αριθμός κύριων τηλεφωνικών γραμμών ανά 100 κατοίκους) οι βιομηχανικές χώρες υπερβαίνουν τις 48, οι χώρες μεσαίου εισοδήματος τις 10 ενώ οι λιγότερο ανεπτυγμένες χώρες παρουσιάζουν δείκτη 1,5. Ο παγκόσμιος μέσος όρος κυμαίνεται στο 11,5. Οι υποδομές δεν ανταποκρίνονται στην τοπική ζήτηση και δεν μπορούν να διασφαλίσουν την πρόσβαση σε παγκόσμια δίκτυα επικοινωνιών.

6.2. Σύμφωνα με την ΟΚΕ, υπάρχουν σημαντικοί παράγοντες ανάπτυξης. Υπάρχει σημαντική συσσωρευμένη ζήτηση, η οποία εκδηλώνεται και παρέχει στην πράξη προσφορές επικοινωνίας που σε ορισμένες χώρες θεωρούνται παράνομες. Τούτο εξηγεί γιατί σε πολλές χώρες σημειώνεται διαρκής ανάπτυξη των τηλεπικοινωνιών. Η μείωση του κόστους της τεχνολογίας και ο ανταγωνισμός από τις νέες διεθνείς επιχειρήσεις που χρησιμοποιούν, μεταξύ άλλων, την διαδικασία

επανάκλησης (call-back), οδήγησαν στη μείωση των παραδοσιακών εσόδων από τις διεθνείς επικοινωνίες και προκαλούν ανησυχίες στις ΑΧ και τις ωθούν να συνειδητοποιήσουν τις τρέχουσες μεταβολές.

6.3. Η ΟΚΕ θεωρεί σημαντικό να συνεργαστούν οι κυβερνήσεις και οι ιδιωτικές επιχειρήσεις προκειμένου να ελέγξουν με κατάλληλο τρόπο ενδεχόμενες παρατυπίες. Είναι απαραίτητο να συναφθούν συμφωνίες που να ορίζουν ότι τα έσοδα από τις διεθνείς επικοινωνίες πρέπει να χρησιμοποιούνται για επενδύσεις στον τομέα των ΤΠΕ και όχι για άσχετους σκοπούς.

7. Κατανομή προσωπικών υπολογιστών

7.1. Η έκθεση της Επιτροπής επισημαίνει ότι για τις λοιπές υποδομές πληροφοριών, η κατανομή προσωπικών υπολογιστών ανά 100 κατοίκους αποτελεί ένδειξη για το πληροφοριακό χάσμα, το οποίο κυμαίνεται από το 18 για τις χώρες με υψηλά εισοδήματα, σε 2,3 για τις χώρες με μέσα εισοδήματα, έως 0,01 για τις χώρες με χαμηλά εισοδήματα. Όσον αφορά το μερίδιο αγοράς στην τεχνολογία των πληροφοριών, οι ΗΠΑ καταλαμβάνουν το 35 %, η Ευρώπη το 29 %, η Ιαπωνία το 15 % και ο υπόλοιπος κόσμος μόνο το 21 %. Η αγορά προσωπικών υπολογιστών είναι δυναμική και θα μπορούσε να έχει την ίδια εξέλιξη με την αγορά τηλεοράσεων που είναι εξαιρετικά διαδεδομένη στις χώρες χαμηλού εισοδήματος, όπου το 46 % των νοικοκυριών διαθέτουν τηλεοπτικό δέκτη. Πρέπει πάντως να σημειωθεί η ύπαρξη έντονων διαφορών μεταξύ χωρών τόσο στην Ευρώπη όσο και μεταξύ των αναπτυσσόμενων χωρών.

7.2. Η ΟΚΕ θεωρεί ότι η επιθυμία και η ανάγκη των ανθρώπων για επικοινωνία θα αυξηθεί, ακόμη και στον αναπτυγμένο κόσμο. Η ανάγκη αυτή θα ενταθεί λόγω της εμφάνισης φθηνών, εύχρηστων και ευρέως διαδεδομένων προσωπικών υπολογιστών. Το Internet θα αποτελέσει ισχυρή δύναμη. Η Επιτροπή οφείλει να αναγνωρίσει και να υποστηρίξει την εξέλιξη αυτή. Η εξέλιξη αυτή καθιστά επίσης πιθανή την υπόθεση της Επιτροπής, σύμφωνα με την οποία η αγορά πληροφορικής ακολουθεί τα βήματα της αγοράς τηλεοράσεων, αν και δεν πρέπει να υποτιμούνται οι διαφορές μεταξύ ενός «παθητικού» μέσου (τηλεόραση) και ενός «ενεργητικού» μέσου (προσωπικός υπολογιστής).

8. Ανάγκες για επενδύσεις

8.1. (Σημείο 2.3) Σύμφωνα με την Παγκόσμια Τράπεζα, οι ετήσιες επενδύσεις που απαιτούνται για την ανάπτυξη των τηλεπικοινωνιών στις ΑΧ για τα επόμενα 5 έτη ανέρχονται σε 60 δισεκατ. δολάρια. Η χρηματοδότηση με τη μορφή διεθνούς δημόσιας βοήθειας δεν θα υπερβεί τα 2,3 δισεκατ. Δολάρια ΗΠΑ και οι περισσότερες χώρες δεν είναι σε θέση να καλύψουν μόνες τους τη διαφορά. Η προσφυγή σε ιδιωτικές εγχώριες και ξένες επενδύσεις και η ανάπτυξη της διεθνούς συνεργασίας είναι απαραίτητες προκειμένου να αντιμετωπισθούν οι ανάγκες.

8.2. Λόγω της αυξανόμενης ζήτησης, της επιθυμίας και της ανάγκης των ανθρώπων να συμμετάσχουν στην κοινωνία των πληροφοριών, η ΟΚΕ θεωρεί ότι ο ιδιωτικός τομέας θα αναγνωρίσει το δυναμικό της αγοράς και θα κινητοποιήσει τους ιδιώτες επενδυτές. Ωστόσο, οι κυβερνήσεις και οι διεθνείς οργανισμοί οφείλουν να ασκήσουν πιέσεις για τη θέσπιση νομοθετικού και κανονιστικού πλαισίου προκειμένου να καταστούν δυνατές τέτοιες επενδύσεις και να εγκαθιδρυθεί μία σταθερή και προβλέψιμη βάση για τη λήψη ορθολογικών οικονομικών αποφάσεων από τους ιδιώτες επενδυτές. Είναι επίσης προς το συμφέρον όλων να προστατευθεί πλήρως ο ανταγωνισμός όπως ισχύει και στην περίπτωση των κοινωνικών κανόνων ανταγωνισμού για την προστασία από τις καταχρήσεις λόγω δεσπόζουσας θέσης. Ένα άλλο καθήκον των κυβερνήσεων είναι να διασφαλίσουν σε όλους τους πολίτες και σε όλες τις επιχειρήσεις την πρόσβαση σε κατάλληλα μέσα επικοινωνίας σε προσιτές τιμές. Οι ΑΧ πρέπει να πεισθούν ότι μία σταθερή και ευέλικτη νομοθεσία είναι απαραίτητη έτσι ώστε να κινητοποιηθεί ο ιδιωτικός τομέας και να συμμετάσχει σε νέες δαπανηρές και επικίνδυνες επενδύσεις. Η Επιτροπή οφείλει να πείσει τις ΑΧ ότι τούτο είναι προς το συμφέρον τους.

8.3. Η ΟΚΕ επιθυμεί να ασκήσει η ΕΕ εντονότερες πιέσεις για το άνοιγμα των αγορών και τη διατύπωση ρυθμιστικών αρχών στο πλαίσιο των διαπραγματεύσεων του ΠΟΕ. Και οι δύο αυτοί στόχοι μπορούν να υλοποιηθούν πείθοντας περισσότερες χώρες να γίνουν μέλη του ΠΟΕ και να ανοίξουν την αγορά τηλεπικοινωνιακών υπηρεσιών. Οι δραστηριότητες αυτές αυξάνουν το ενδιαφέρον των επενδυτών για τις εν λόγω χώρες.

9. Ανθρώπινοι πόροι

9.1. Οι ΟΚΕ συμφωνεί πλήρως με την Επιτροπή ότι το ανθρώπινο δυναμικό κατέχει, αποφασιστική σημασία για την αντιμετώπιση των εξελίξεων. Τούτο συμπεριλαμβάνει το τεχνικό προσωπικό στον τομέα των τηλεπικοινωνιών, των υπολογιστών και, ιδίως, του λογισμικού και προσφέρει δυνατότητες για νέες θέσεις απασχόλησης. Πρόκειται για ένα πρόσφορο τομέα συνεργασίας μεταξύ αναπτυσσόμενων και βιομηχανικών χωρών.

9.2. Η ΟΚΕ θεωρεί ότι χρειάζεται ένα συγκεκριμένο πρόγραμμα κατάρτισης των ατόμων που εργάζονται στον τομέα της πληροφόρησης στις ΑΧ, είτε πρόκειται για εκπαιδευτές, είτε για επαγγελματίες υπεύθυνους διαχείρισης. Οι συνθήκες εργασίας των εμπειρογνομόνων στις ΑΧ πρέπει επίσης να ληφθούν υπόψη. Η ΟΚΕ θεωρεί σημαντικό να ενημερωθεί το κοινό ότι η κοινωνία των πληροφοριών δεν δημιουργεί νέες ευκαιρίες και νέες θέσεις εργασίας στους τομείς της τεχνολογίας των πληροφοριών αλλά και στους σχετικούς τομείς υπηρεσιών. Το σωστό περιβάλλον θα προσελκύσει τον εφοδιασμό από εξωτερικές πηγές (outsourcing).

ΚΟΙΝΟΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ

10. Συμβολή της ΕΕ στην προαγωγή της κοινωνίας των πληροφοριών στις ΑΧ

10.1. Η δράση της ΕΕ σε θέματα τηλεπικοινωνιών και τεχνολογιών των πληροφοριών εντάθηκε σταδιακά τα τελευταία έτη. Νέες συμφωνίες συνεργασίας υπογράφηκαν με αναπτυσσόμενες τρίτες χώρες, στις οποίες περιλαμβάνονται τυπικές ρυθμίσεις για την κοινωνία των πληροφοριών και τις συνδεδεμένες τεχνολογίες.

10.2. Η οικονομική, χρηματοδοτική και τεχνική συνεργασία κατέληξε σε σημαντικές δραστηριότητες στις διάφορες συμμετέχουσες περιφέρειες της ΕΕ. Η Επιτροπή παραθέτει κατάλογο διαφόρων δραστηριοτήτων, στις οποίες συμπεριλαμβάνονται και τα διμερή προγράμματα των κρατών μελών.

11. Νέα ώθηση στην κοινοτική δράση για τις αναπτυσσόμενες χώρες

11.1. Η Επιτροπή θεωρεί ότι τόσο στην Κοινότητα όσο και στις χώρες αποδέκτες, συνειδητοποιήθηκε καλύτερα ο στρατηγικός χαρακτήρας της ενσωμάτωσης των ΑΧ στην κοινωνία των πληροφοριών. Η διάσταση της κοινωνίας των πληροφοριών θα πρέπει, με τη σύμφωνη γνώμη των συνεργαζόμενων χωρών, να ενσωματώνεται συστηματικά στα υφιστάμενα προγράμματα και να επηρεάζει την κατανομή των διατιθέμενων πόρων. Η προώθηση της θέσπισης ενός οικονομικού και κανονιστικού πλαισίου παραμένει στόχος κύριας προτεραιότητας, για την υλοποίηση του οποίου κινητοποιούνται τοπικά και διεθνή κεφάλαια, έτσι ώστε να διασφαλισθεί η επαφής πρόσβαση των αναπτυσσόμενων χωρών στις ΤΠΕ. Δεύτερος στόχος είναι να τεθεί η τεχνολογία στην υπηρεσία της ανάπτυξης.

11.2. Η ΟΚΕ υπογραμμίζει ότι οι ρυθμίσεις οφείλουν να είναι όσο το δυνατόν πιο απλές και πιο ευέλικτες. Οι νομικές διατάξεις που εφαρμόζονται στα παγκόσμια δίκτυα πληροφοριών και στις επιχειρηματικές συναλλαγές που πραγματοποιούνται στα δίκτυα πρέπει να είναι συνεπείς και εκτός συνόρων. Οι αγορές τηλεπικοινωνιών οφείλουν να ανοίξουν ταχέως στον πραγματικό ανταγωνισμό, με αποτέλεσμα τη μείωση του κόστους των εθνικών και των διεθνών τηλεπικοινωνιών. Είναι απαραίτητο να δημιουργηθούν οι κατάλληλες συνθήκες, βάσει των οποίων ο τομέας μπορεί να έχει εμπιστοσύνη στην ασφάλεια, την εμπιστευτικότητα και την αυθεντικότητα των συναλλαγών με τους καταναλωτές του. Απαιτείται ρεαλιστική προσέγγιση των παγκόσμιων τεχνικών προτύπων καθώς επίσης είναι σημαντικό να μην επιβληθούν πρόσθετοι φόροι στη χρήση των δικτύων. Επίσης, πρέπει να επιτευχθεί υψηλό επίπεδο προστασίας της πνευματικής ιδιοκτησίας για τη δημιουργία, αποθήκευση και διανομή περιορισμένου, καθώς επίσης για την προστασία του λογισμικού. Χρειάζονται επίσης κατάλληλοι κανόνες για τα προσωπικά δεδομένα ώστε να μην εμποδίζεται π.χ. η διασυνοριακή επικοινωνία από διαφορές

των κανόνων αυτών. Ακόμη, είναι σημαντικό να παρέχονται ευκαιρίες σε άτομα κάθε ηλικίας και κοινωνικού περιβάλλοντος για την εκμάθηση της χρήσης των υπολογιστών, γεγονός που καθιστά την εκπαίδευση ουσιαστική για τη χρήση των παγκόσμιων δικτύων πληροφοριών.

11.3. Προκειμένου να ληφθούν υπόψη οι οικονομικές, πολιτικές και πολιτιστικές ιδιαιτερότητες των ΑΧ καθώς και οι προσδοκίες τους, χρειάζεται οι υπό εξέταση δράσεις να διαμορφωθούν σε συνάρτηση με τα ειδικά χαρακτηριστικά κάθε ευρύτερης περιφέρειας και καθώς και με τη φύση του διαλόγου που πραγματοποιεί η Επιτροπή με καθεμία από αυτές.

12. Συμπεράσματα

12.1. Κύριο καθήκον της Ένωσης δεν είναι μόνο να πείσει μόνο τις αναπτυσσόμενες χώρες, αλλά και τα κράτη μέλη, ότι βρισκόμαστε ενώπιον της κοινωνίας των πληροφοριών. Οτιδήποτε, επιθυμούμε να υλοποιήσουμε στον τομέα των επικοινωνιών είναι πλέον τεχνικά εφικτό μέσω της σύγχρονης ηλεκτρονικής τεχνολογίας. Οι μοναδικοί περιορισμοί είναι

οικονομικής, νομικής και πολιτικής φύσης. Οι χώρες που επιθυμούν να συμμετάσχουν στην οικονομική ανάπτυξη οφείλουν να συνειδητοποιήσουν καλύτερα τις τρέχουσες εξελίξεις, διότι σε αντίθετη περίπτωση, το χάσμα θα διευρυνθεί. Λόγω του τεράστιου δυναμικού που παρουσιάζουν οι αναπτυσσόμενες χώρες, είναι απαραίτητο να δοθεί στον ιδιωτικό τομέα η ευκαιρία να συμμετάσχει στο εκτεταμένο πεδίο των δράσεων που απαιτεί η τεχνολογία των πληροφοριών, λαμβάνοντας υπόψη τις διαφορές όσον αφορά τις οικονομικές, πολιτικές, κοινωνικές, πολιτισμικές και θρησκευτικές εξελίξεις.

12.2. Η ΟΚΕ υπογραμμίζει ότι η ταχεία μετάβαση στην κοινωνία των πληροφοριών απαιτεί ειδικές δράσεις, τόσο στην ΕΕ όσο και στις αναπτυσσόμενες χώρες. Κατά τους τελευταίους 12 με 18 μήνες, η Επιτροπή υιοθέτησε σειρά οδηγιών με σκοπό την υλοποίηση των στόχων της για το 1998. Ωστόσο, δεν αρκεί μόνο η υιοθέτηση νόμων. Σημαντικότερη είναι η εφαρμογή τους. Για το αμοιβαίο όφελος της ΕΕ και των αναπτυσσόμενων χωρών, η Επιτροπή οφείλει να υπογραμμίσει τη διττή πρόκληση της συμμετοχής των αναπτυσσόμενων χωρών στην κοινωνία των πληροφοριών και την προώθηση της συμμετοχής της ευρωπαϊκής βιομηχανίας στις εν λόγω εξελίξεις.

Βρυξέλλες, 29 Ιανουαρίου 1998.

Ο Πρόεδρος

της Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής

Tom JENKINS